

Miljö- och energidepartementet

Yttrande över remiss - Promemorian Miljöbedömningar (Ds 2016:25)

Sammanfattning

Programnämnd samhällsbyggnad i Örebro kommun som ansvarar för översiktsplanering stads-, mark-, vatten- och trafikplanering och förebyggande miljöarbete ställer sig negativ till vissa delar av de föreslagna förändringarna i författning och lagstiftning för miljöbedömningar då det finns stor risk för att förändringarna i förfarandena för att handlägga miljöbedömningar för detaljplaner leder till ökad administration och ledtider. Förutom att hanteringen av själva miljöbedömningen riskerar förlänga tiden för att ta fram en detaljplan med flera veckor eller månader, riskerar bara det faktum att regelverket förändras skapa osäkerhet vid hanteringen vilket i sig försenar processerna. Med tanke på att staten i alla andra sammanhang säger sig verka för att byggprocesserna ska gå snabbare vore det beklagligt om staten på detta sätt genomförde förändringar som gör att kommunernas hantering av detaljplaner blir krångligare och tar längre tid. Det skulle resultera i ökad tidsåtgång vid planläggning för kommunen och därigenom försvåra kommunens möjlighet att bibehålla en god planberedskap för exempelvis bostäder och verksamheter. Därför bör promemorians författningsförslag förändras så att den mer utgår från kommunernas självstyre och statens intressen utifrån rådande lagstiftning i Plan och bygglagen (2010:900). Ett omarbetat författningsförslag kan då leda till att både strategiska och praktiska miljöbedömningar kan ske på ett rationellt och förenklat sätt samtidigt som hänsynen till miljön kan stärkas.

Synpunkter

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

3 kap. Planer och planeringsunderlag

11 § Förslaget att kommunen kan bli skyldig att tillhandahålla planer enligt plan- och bygglagen och sådant planeringsunderlag som behövs för att belysa frågor om hushållning med mark och vatten bedöms som rimligt. Skrivningen bedöms dock något otydlig.

12-13 § Förslaget att kommunen tillsammans med annan kommun kan bli skyldig att redovisa hur kommunen eller kommunerna avser att tillgodose ett intresse som rör hushållningen med mark och vatten, inom ramen för översiktsplan, bedöms som rimligt. Skrivningen bedöms dock något otydlig.

6 kap. Miljöbedömningar

1 § Införandet av uttrycken strategisk och praktiska miljöbedömningar kan bidra till en mer enhetlig begreppsram.

3-6 § Att undersöka om det ska göras en strategisk miljöbedömning

Enligt författningsförslaget ska samtliga detaljplaner omfattas av ett krav på en undersökning där det utreds om genomförandet av planen antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta innebär en generell förskjutning av hanteringen av miljöbedömningsfrågor vad beträffar enkla planer (enkelt planförfarande ÄPBL) vilket då skulle leda till merarbeten. Boverket redovisar att andelen detaljplaner som antagits med normalt-, utökat- eller samordnat planförfarande under 2015 som miljöbedömts uppgick till ca 8 % i Sverige (Kunskapsbanken). Mot bakgrund till detta är det ytterst tveksamt att ta en sådan höjd i lagstiftningen för att samtliga detaljplaner ska innehålla ett undersökningskrav. Visserligen öppnar författningsförslaget upp för att regeringen kan undanta detaljplaner som inte ska omfattas av undersökningsplikten då regeringen meddelar att de inte antas medföra betydande miljöpåverkan, men i författningskommentarerna skriver författarna till förslagen i 9.1 att en ”restriktiv tolkning ska göras i fråga om sådana undantag” (sid 184-185). Detta resulterar i ett oklart rättsläge samt till ökad tidsåtgång vid planläggning för kommunen och därigenom försvårar

kommunens möjlighet att bibehålla en god planberedskap för exempelvis bostäder och verksamheter utan att det bidrar till att miljön stärks. Kritiken mot författningsförslaget riktar sig här alltså främst mot att lagstiftningen utgår från att undersökningsplikten omfattar samtliga detaljplaner och där merarbetet med undersökningar inte står i proportion till den eventuella nyttan med dessa.

6 § 3

Bedömer det som positivt med ett särskilt beslut när en strategisk miljöbedömning ska göras.

11 §

Övervägande positivt med att det något utökade kravet på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla, något som motiveras av det kan stärka miljön.

15 §

Förslaget att kunna ge synpunkter inom rimlig tid på en miljökonsekvensbeskrivning och plan bedöms som rimligt.

19 §

Förslaget om att föra in begreppet övervakning är onödigt och missvisande då författningsförslaget inte beskriver att någon kontinuerlig övervakning över tid ska ske utan att det mer handlar om en uppföljning i författningsförslaget.

20 § 1

Här bör även tillståndsfrågan först vara föremål för en undersökning enligt liknande förfarande som i det förslagna 23 § så att länsstyrelsen eller annan myndighet ger ett särskilt beslut i tillståndsfrågan. Det beslutet bör även kunna överklagas.

39 §

Förslaget att ge allmänheten möjlighet att yttra sig angående en miljökonsekvensbeskrivning under minst 30 dagar bedöms som rimlig.

Bilaga författningsförslag 10.b (sid 50)

Bilagans text skiljer sig från MKB-direktivet 2011/92/EU där det står

”Projekt för tätortsbebyggelse”. I författningsförslaget står det endast ”tätortsbebyggelse”. Texten i 10.b bör ändras till projekt för tätortsbebyggelse.

16 kap 13 §

Ändringen från kravet på att ideella organisationer ska varit verksam i minst två år för att ha rätt att överklaga är rimlig.

2.19

1 b §

Kommunen är positivt till förslaget att länsstyrelsen ska tillhandahålla underlagsmaterial till kommuner som ska tillämpa miljöbalken.

2.29 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

3 kap 8 §

Inledningen av stycket som hänvisar till 6 kap 3-8 § bör strykas. Stycket bör börja med ” Om genomförandet..” så att en större tydlighet uppnås om vad som gäller.

5 kap 18 §

Rimligt att granskningstiden kan utökas till 30 dagar för planer som antas medföra en betydande miljöpåverkan.

5 kap 23 §

Förslaget att även granskningsutlåtandet skall beskriva den information som framkommer i miljökonsekvensbeskrivningen vad beträffar identifiera, beskriva och bedöma miljöeffekterna av en plan innebär onödigt dubbelarbete.

Björn Sundin (S)

Ordförande, Programnämnd samhällsbyggnad

Örebro kommun